

עקספרעס

ראדאם דינסטאג פ' תוצא ז' אלול תרצ"ג 29 sierpnia 1933 r. Adres redakcji i administracji Radom, Żeromskiego 7

הקדוואה פאר'ן אריפבוי פון ארץ-ישראל

בענייט די פלענאר-זיצונג פון קאנגרעס. - רושנבונדן רעדע וועגן די דייטשע יידען. - די קריטיק פון „מזרחי" און „רעוויזיאניסטען" לאנד מעלטשעט און ליידי גרליי אלס געסט פון קאנגרעס

די פלענאר-זיצונג

פראג 28 (ימ"א). נאך אנאייבערהיים פון מאנען זוממאריגען מאך, צוליב דער קאנגרעס-דינע טער דעקלאראציע פון בערלין קאנצענטראציע אין נא-מען פון דער ארבייטער-פארטיי איז וויינט פארטיי טאג ווידער געפונען געווארען די פלענאר-זיצונג פון קאנגרעס.

פרשוידענט לעאן מאקינן האט בערייט די קאנווענציע און זאל געבט לאנד מעלטשעט און ליידי גרליי, אונטערשרייענדיג זייער גרויסע יודישע פארמיאזום. דער קאנגרעס מאכט די געסט א שטארמישע אנטווער, וועלכע האלט אן אייניגע מינוט, און ווערט נאכהער איבערגעקומען, ווען לאנד מעלטשעט נעמפערט אויף דער בערג-סאנג פון פרעז. מאקינן אין זיין אויגענעם אין זיין שוועסטער'ס נאמען. לאנד מעלטשעט האט אויס-געדרוסט זיין גרויס צאפירענדיג און גליק, דאס ער האט די זכיה צו שטעקן אויף דער זעלבער ברייבונג, פון וועלכער זיין פערשטארבענער פא-טער האט געדערט אויף דעם קאנגרעס אין ציריך (1929)

אויף דער מריכונג געחט דאן אויף פרעז-דענט סאקאלאוו, וועלכער האט לויט דעם אלטען מנהג פון די פרויערדיגע קאנגרעסען, מזכיר גע-ווען די ציוניסטען, וואס זענען געשטאנען זינט דעם לעצטע קאנגרעס. אלע דעקלאראציען הויבען זיך אויף פון די שטרע, און אין טיף געוועהרטע זוידערע היינט קאקאלאוו ווענען טראגיש-אומגע-קומענע דריי הויט אקאלאוו-פארע. פרעזידענט-סאקאלאוו רעכענט דאן אויס די פערדינסטע פאר'ן ציוניזם און פאר'ן יודישען פאלק דורך די פער-שטארבענע העברעע בענעוויש, דר. ישראל ליפא, מ. ברוטובינה, דעם שמואל זינגער, פראג. באריס שאץ, פראג. סימאנסען און לעאפאלד פ-ליסאווסקי.

א רעדע וועגן שמירת-שבת

שאפירא דערם פערזענליך ווענען די רעלי-נישע פארטרוגען פון די מורחיסמען. דער רעדנער קריטיקירט שאפירא די הסתרות און שטעלט פערס, אז די הויפט-פערסאנעלעכערע איינע פון רעליגיעזע יודענעס מיט'ן איצטיגען קאנגרעס איז די האפ-נונג, אז דער קאנגרעס וועט ענדליך בעשטימען נייע בעזייגענען פון דער ציוניסטישער ארגאניזא-ציע, צו פראגען פון דת. אין קראקא, האט דער רעדנער איבערגעפון, פיהלעט מען מעהר דעם שבת-רוה ווי אין תל-אביב. מען האט ליידיג אפס דעם איינדרוק, אז אין א"י הערשט א ספעציעל ארגאניזירטע פארטיי פאר חילול-שבת. די גרויסע שולד פראגען די מיטגלידער פון השי"מ-הצעיר. אויטשערדיק פון לעבנס-שבת-רוה פערפליכעטע אין אלע קאמפאניעס אין חסכם מיט די בעשע-טען פון דער א. ק. סעסיע אין לאנדאן.

מ. שאפירא: מיר פארטערן מעשים און נישט פאסטע ווערטער.

אין ווייטערען טייל פון זיין רעדע בערייטט ה' שאפירא די ערקלערונג פון בוגורין ווענען דעם

די פראגע וועגן סערטיפיקאטן

דר. וויינשאל זאגט, אז פאליטיש האט די אפ-טרעטערע עקזעקוטיווע געליפען א פולקאמפ-עפאלה. אויב ווירטששאפטליך איז די קאנצע נאך צו דערליידען, איז אבער די קאנצעלאר איבער דער ווירטששאפטליכער ענמאליקונג פון א"י אין לאנדען ארויס פון ציוניסטישען רשות, ווייל און א קאנ-טראל מער די ציוניסטישע אינסטאנצען קאן נישט זיין קיין רייד ווענען א ווירטששאפטליכער ליכער אקציע אדרע ציוניזם איז נישט קיין זאך פון יחידים, נאך פון קאנצען פאלק.

פאר די מערקישע צייטען - רופט אויס דער רעדנער - האט פערפליכעט, א רויס קויפערל. היינט איז אויך פארהאן דאס זעלבע, רויטע קויפערל, וועלכעס גיט א פרווילעגעס צו בעקומען א סערטיפיקאט, אין וואס עס בעשטעהט דער קאנ-צער כוח פון א געוויסער פארטיי (הסתרות). מיר קעמפען פאר עליה-רעכט פאר ישרען יוד, און

אונטערשרייד פון וועלכע פארטיי ער זאל נישט גע-הערען.

דער רעדנער פראפעסער גענען דעם פראג-יעקב צו געבען דער עקזעקוטיווע דאס רעכט צו צווייליגען סאנציעס געגען, ווירטששאפטליכער דורך צו געהומען ביי זיי דאס רעכט צו בעקומען סערטיפיקאטען. די רעכט אויף עליה איז נישט קיין פראגע פאר פארטיי-דיפציפלין. דאס רעכט צו פארטען קיי זא"י קאן נישט זיין פערברודען מיט וועלכע עס איז פליכטען, וואס די ארגאניז-אציע האט אויף איהרע מיטגלידער, ווייל דאס רעכט צו עליה האט יעדער יוד.

דר. וויינשאל קריטיקירט דאן שאפירא די אר-ביי-מס-פאליטיק פון דער הסתרות און שטעלט פערס, אז די הסתרות צווינגט די רעוויזיאניסטען צו פיהרען שמרונקען געגען זיך אליין. דער רעד-נער ווארענט דעם קאנגרעס, ער זאל נישט ווערען טיף ווערשפרייט אין די הענד פון צווייטען אינסער-נאציאנאל. דורך מסכים זיין צו דער ביי-איי-צימיגער פאליטיק, דערנענטערט דעם קאנגרעס א צווא-נגעברוד און א שפאלטונג פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

די נעכטע רעדנער ווענען געווען סאפראסקי און קאפלאן (ליניע פאר'ן ארבייטערען א"י).

פראג, 28 (ימ"א). נאך די רעדע פון א. קאפ-לאן איז געשלאסען געווארען די פלענאר-זיצונג פון קאנגרעס.

די נעכטע זיצונג איז פשוטיש געווארען אויף 10 אונטער. ביי דעם באשאפטן זיך די קא-מיט'ס און דער פערמאנינט-אויסשוס.

דעלעגאט פון פערקער-בונד בעגריסט דעם ציון. קאנגרעס

פולקער-בונד, פערזוכטען ה' קאמאסטיני, פער-פאלקס מיט דער גרעסטער אויפטרעטן קאמיטט די ענמאליקונג פון דער העברעאישער ארבייט פון יו-דישע פאלק.

זיין רעדע פערטרוגען דער דעלעגאט פון פולק-ער-בונד, ווינשנדיג דעם קאנגרעס ווייטערע בעשעקע, דערנענטערען פון דער ארבייט, וואס ווערט געטון דורך דער יודישער אגסימער-בונד.

פראג, 28 (ימ"א). אינמיטען דער היינטי-גער פארטיי-אויסער גענעראל-רעפארטע בעת די גרופע-פארטיי-העלד האבען געהאלטען די פראג-גען פון ארבייט, רעליגיע און ארבייט-בעזייגע-גען אין א"י, אין דער קידערע פהסכא צווישען די רעדע פון ה' משה שאפירא (מזרחי) און דר. וויינ-שאל (רעוויזיאניסט) האט זיך אין קאנגרעס-האל-טעווען דער דעלעגאט פון פולקער-בונד, דירעק-טאך פון דער מאנדאט-סעסיע ה' קאמאסטיני.

פערטיי-ענדיג דעם נאכט, האט פרעזידענט מאקינן אפערירט צום פולקער-בונד צו קומען צו הילף די יודען, ערמליכען זיי רעאליזירען די גרויסע, מיט'ן א"י-אויסבו פערברונגע פלענער, העלפען עפענען די טויערען פון זא"י פאר א יודישער מאסען-אימיגראציע - אין אפליק פון דער נייער סאפראסקי-וואס האט נעמפערט דאס יודישע פאלק אלס פולע-יוצא פון דער טראגישער

ענמאליקונג פון דער קאנצע אין דייטשלאנד. ביי אגסימער-ווער אנטווערען פון קאנגרעס בע-ווייזט זיך אויף דער קאנגרעס-שפרייטע דער פעל-קער-בונד-דעלעג. ה' קאמאסטיני, וועלכער דארט דעם פערטרוגען פאר דער בענערוינג און ערקלערט, אז ער איז נעקומען צום ציוניסטישען קאנגרעס, כדי איהם צו פערטייען און פשוואה-דערן זיין ערנסטע יודישע ארבייט. דער קאנצע

פראג, 28 (ימ"א). דער אקסימער-קאמיטעט האט נעכטען שפעט בינאכט געענדיגט זיין זי-צונג, אויף וועלכער עס זענען בעקראכט געווארען די מסכות פון דער אייסקאפ-ארגאניזאציע-קאמיטעט

פראג, 28 (ימ"א). דער אקסימער-קאמיטעט האט נעכטען שפעט בינאכט געענדיגט זיין זי-צונג, אויף וועלכער עס זענען בעקראכט געווארען די מסכות פון דער אייסקאפ-ארגאניזאציע-קאמיטעט ווע-ן דער טעטיגקייט פון די ארבייט-האל-רעוויזיאני-סטישע, די בעלזשען פון ארבייט-האל-רעוויזיאני-סטישע, וועלכע ווערען געהאלטען שטרענג געווייט, וועלען מיטגלידע ווערען דעם קאנגרעס.

די בעשלוסען פון אקציאנס-האמיטעט וועגען די פארשלאגען פון דער אויספארשונגס-האמיטיע

נען דער טעטיגקייט פון די ארבייט-האל-רעוויזיא-ניסטישע, די בעלזשען פון ארבייט-האל-רעוויזיא-ניסטישע, וועלכע ווערען געהאלטען שטרענג געווייט, וועלען מיטגלידע ווערען דעם קאנגרעס.

פראג, 27 (ימ"א). דער אק. קאמיטעט האלט איצט אב (11) ווייניגער אין אונזער א זעהר שטאר-מישע זיצונג. די אויספארשונגס-קאמיטעט האט אויסגעטייגט אויסשארבויט און פארגעלעט דעם אק. סאט. פאלגנדיגע צוויי מסכות:

(1) אויפ'ן סמך פון די פארגעלעטע דאקומענ-טען מצד דעם ארבייטער-האל האט די אויס-פארשונגס-קאמיטעט איינגעפונען, אז עס איז זא-ר

פראג, 27 (ימ"א). דער אקסימער-קאמיטעט האט נעכטען שפעט בינאכט געענדיגט זיין זי-צונג, אויף וועלכער עס זענען בעקראכט געווארען די מסכות פון דער אייסקאפ-ארגאניזאציע-קאמיטעט ווע-ן דער טעטיגקייט פון די ארבייט-האל-רעוויזיא-ניסטישע, די בעלזשען פון ארבייט-האל-רעוויזיא-ניסטישע, וועלכע ווערען געהאלטען שטרענג געווייט, וועלען מיטגלידע ווערען דעם קאנגרעס.

וואס האט בעשלאסען די אויספארשונגס-קאמיטיע?

פראג, 27 (ימ"א). דער אק. קאמיטעט האלט איצט אב (11) ווייניגער אין אונזער א זעהר שטאר-מישע זיצונג. די אויספארשונגס-קאמיטעט האט אויסגעטייגט אויסשארבויט און פארגעלעט דעם אק. סאט. פאלגנדיגע צוויי מסכות:

(1) אויפ'ן סמך פון די פארגעלעטע דאקומענ-טען מצד דעם ארבייטער-האל האט די אויס-פארשונגס-קאמיטעט איינגעפונען, אז עס איז זא-ר

פראג, 27 (ימ"א). דער אק. קאמיטעט האלט איצט אב (11) ווייניגער אין אונזער א זעהר שטאר-מישע זיצונג. די אויספארשונגס-קאמיטעט האט אויסגעטייגט אויסשארבויט און פארגעלעט דעם אק. סאט. פאלגנדיגע צוויי מסכות:

(1) אויפ'ן סמך פון די פארגעלעטע דאקומענ-טען מצד דעם ארבייטער-האל האט די אויס-פארשונגס-קאמיטעט איינגעפונען, אז עס איז זא-ר

פראג, 27 (ימ"א). דער אקסימער-קאמיטעט האט נעכטען שפעט בינאכט געענדיגט זיין זי-צונג, אויף וועלכער עס זענען בעקראכט געווארען די מסכות פון דער אייסקאפ-ארגאניזאציע-קאמיטעט ווע-ן דער טעטיגקייט פון די ארבייט-האל-רעוויזיא-ניסטישע, די בעלזשען פון ארבייט-האל-רעוויזיא-ניסטישע, וועלכע ווערען געהאלטען שטרענג געווייט, וועלען מיטגלידע ווערען דעם קאנגרעס.

פריערליכער שלום פון דער זומער-מכביאדע אין פראג

פראג, 27 (ימ"א). היינט איז געשלאסען גע-ווארען די זומער-מכביאדע אין פראג. די שלום-פרייעריג האט געהאט זעהר אנאיימפאנגליכען פערלוף. די מכביאדע איז געשלאסען געווארען מיט א ארויסמארש פון די מכבי-רעדערענעסאנצען לויט די לענדער. דער גאנצער צוג האט זיך געטונ-קען אין א וואלד פון ווייס-בלויזע פעהער. פאראויס דעם צוג איז געטראגען געווארען די משעקאלע-וואשישע נאציאנאלע פארו. אויפ'ן בעלווער-סאטראן איז פארגעקומען א דעפאלאק וועלכע עס האבען אבענעמישן פרשוידענט נחום סאקאלאוו אין דער-ב-טראכט, לאנד מעלטשעט אין מכב-א-

פראג, 27 (ימ"א). היינט איז געשלאסען גע-ווארען די זומער-מכביאדע אין פראג. די שלום-פרייעריג האט געהאט זעהר אנאיימפאנגליכען פערלוף. די מכביאדע איז געשלאסען געווארען מיט א ארויסמארש פון די מכבי-רעדערענעסאנצען לויט די לענדער. דער גאנצער צוג האט זיך געטונ-קען אין א וואלד פון ווייס-בלויזע פעהער. פאראויס דעם צוג איז געטראגען געווארען די משעקאלע-וואשישע נאציאנאלע פארו. אויפ'ן בעלווער-סאטראן איז פארגעקומען א דעפאלאק וועלכע עס האבען אבענעמישן פרשוידענט נחום סאקאלאוו אין דער-ב-טראכט, לאנד מעלטשעט אין מכב-א-

אורה וואס גיט די ארץ - ישראל = רעגירונג אויס דאס פער איבער געלט געלט

איי-רעגירונג ערלויבט נישט יודישע ארבייטער ארבייטען אין עבר-הירדן. געגרינדעט נייע קאלאניעס אין א"י. די ענטוויקלונג פון ראזיר-מעסעלעך-פאבריק אין תל-אביב. דער שטרייך פון 500 אראבישע וועפערס אין ארא-בישען דארף מגדל. די יודישע ארבייטער-ארגאניזאציע קומט די שטרייכערע צו הילף

הארטען געאייגענט פאר פארטיס. עס וועט דערפאר זיין די שרשע גרויסע סאָלאַריזאציע פון די לעג-סע פאר יאָהר, וואָס וועט זיך שטיצען אויף א געשיטער ווינדשאַפּט.

כ"ב א קורצער צייט צוריק האָט זיך גע-שענט אין ארץ-ישראל א פאבריק פון ראזיר-מעסעלעך, "לפיד". די פאבריק האָט אָנגעהויבן צו ארבייטען מיט א פינף ארבייטער אין א צעט האָט די פאבריק שוין פערטערט איהר צעל ארבייטער און ארבייט איצט שוין אויס פינף היי-דערפון מיט מעסעלעך א וואָך, וועלכע ווערן זעהר שנעל פערקויפט אין לאַנד.

מיט א וואָך צוריק איז אַיסקענאָכען א שטרייך אין אראבישען דארף מגדל (מידעשאַל), וואָס נקחט ארום פינף הונדערט ארבייטער. דאָס דארף מגדל וואָס צעהלט איבער פינף טויזענד נעשיות לעבט דערפון, וואָס זיי וועבן אראבישע לייזונגס אויף נאָר פרומיווע יסודות.

די אראבישע "פאבריקאנטען" וועלכע גיבען אוועק די רויע סחורה, צום וועבן יעדע אראבישע ארבייטער אהיים גיבען אַויס דעם ארא-בישען וועבער אויף דאָס ערשטע. און כאָטש דאָס אראבישע דאָרף געפינט זיך ווייט פון מערערע איהרע סאָלאַריזאציעס, זענען די אראבישע אַר-בייטער דאָך געוואָרען בעאיינפלוסט פון דער יו-דישער ארבייטער-ארגאניזאציע, וועלכע האָט אַיסקעמפּט פאר די יודישע ארבייטער אין ארץ-ישראל מיט-וועגן גוטע לוינען, און אויך זיי, די אראבישע ארבייטער, האָבען בעשלאָסען צו פראָקלאַמירען א שטרייך.

די אראבישע שאָווינאָסטישע עפענערס האָבן דער שטרייך געטרעפּען ווי א דינגער אין א קלענע טאג, בפרט נאָך אז די פינף הונדערט אראבישע ארבייטער האָבען זיך אַליין געווענעט צו דער יודישער ארבייטער-ארגאניזאציע, "הסתדרות" מיט הער בקשה זי זאל זיי קומען צו הילף און שטרענג-די יודישע סעקסיאָל-ארבייטער פון לאַנדען לאַנד האָבען זיך שוין בעשטימערט פאר דעם שטרייך-פאָר און מען קאן האָפען, אז די אראבי-שע ארבייטער וועלען אַמבאלמען א זיך אין זייער גערעכטע סאָלד, דאָס וועט אויך זיין א זע פאר דער יודישער ארבייטער-ארגאניזאציע, וועלכע העלפט מיט איהר שלוח און אַרשאַנאָזאציע צו פערבעסערן דעם טויערדיגע מצב פון די אראבישע ארבייטער אין לאַנד.

די קאָלאָניע בעשעפטיגט בלוז רעליגיעזע ארבייטער פון דער אַרשאַנאָזאציע, "הפועל המזרחי" די קאָלאָניע האָט בעקומען דעם נאָמען "גוש-שלמה, אויפ'ן נאָמען פון רב פון תל-אביב, הרב ר' שלמה אהרונסאָהן.

אויך איז איצט געגרינדעט געוואָרען א נייע קאָלאָניע אויף די בערג פון נצרת מיט'ן "כפר תהרש". די קאָלאָניסטען פון דער קאָלאָניע וועלען זיין בעשעפטיגט ביים וואַלד, וואָס דער קרו-הקומט האָט דאָרט פערפלאַנצט. די קאָלאָניע וועט פערפלאַנצען א זעקס הונדערט טונקס פירות-סיי-מער. דאָס וועט זיין דער ערשטער פרום פון גרויס-דען א קאָלאָניע אויף די בערג, וואָס זאל זיך באַ-זירען אויף פירונג-ביימער.

אויך דער בעקאנטער יודישע בענקין פון תל-אביב, וועלכער האָט אַדורכגעפירט די טרעסע פארעקאָניגט אין ארץ-ישראל און אויף זיין נאָ-מען איז טאָקע מיט א פאָר יאָהר צוריק געגרינדעט געוואָרען די קאָלאָניע "כפר יהושע" אין סמא, דאָס איצט אַיבערגעגעבן צו אַרשאַנאָזאציע טויערד דונאס באַ-דען צו בעטעלען פיר הונדערט משפחות אויף נאָר גרינגע בעדינגונגען.

די קאָלאָניסטען וועלען פירען א געמישטע ווינדשאַפּט, ווייל נישט דער נאָצער באַדען איז

אויסגעשאַטען פאָסט, וואָס יום ברענט די ארץ-בייטער-צייכונג, "הבר", בעמל'ך, און די יודישע ארבייטער, וועלכע האָבען געשריבן ביי אַיזט אין דער מזרח אין עבר-הירדן, ביים קענען די נאָספּע רעזערען פון איראָק טיף חיה, האָבען פלוצלינג בעקומען אַנאַבאָנא. די סיבה איז: — עס טאָרען זיך נישט געפונען קיין יודישע ארבייטער אין לאַנד. אַט דאָס הייסט אויסגעשלאַסענישן אַר-בייטער פּעלאַכען פון עבר-הירדן מעגען פראַנק-אין-פריי אַדינקומען קיין ארץ-ישראל און יודישע ארבייטער טאָרען אפילו ביי רעגירונגס-אונטער-נעמאָנגען נישט ארבייטען אין עבר-הירדן, בלוז דערפאר ווייל זיי זענען יודען, און דאָס געשעהט נישט, חם ושלום, אין א הויפּל-לאַנד נאָר הונד און אַזאן לאַנד, וואָס איז געגענגען געוואָרען די יודען דורך דער באַלפּור-דעקלאַראַציע.

די וואָך האָט זיך אָנגעהויבען די נטישה (פלאַנצען פּחדים) אין דער נייט-גרינדער קאָ-לאַניע גוש-שלמה, וואָס געפינט זיך אין השרון, נעבען הרצליה און רעננה.

די קאָלאָניע האָט לעת-עתה פערפלאַנצט 200 טונקס פּחדים און צוגעגרייט א שטח פון 1500 דו-טאם פאר פּערפלאַנצען פּחדים.

וועלט-האנפערעניץ פון ציוניסטישע אהאדעמיקער

פונקט פון די קאָנפערענץ-בערעכענען שטעלט מיט זיך פאָר די פּראָגע פון בערלין-אויסוואַכונג און חלוציות פון די ציוניסטישע אַסאָסיאַטען. אויף דער ערשטער זיצונג פון דער קאָנפער-רעניץ האָט זיך שוואַרצעסאָרד רעפּערירט וועגען די אידעאָלאָגישע יסודות פון דער אַלגעמיינ-ציוניסטי-מישער בעוועגונג. אויף דער צווייטער זיצונג זענען אַוואָקעהערט געוואָרען בעדינגונגען וועגען דער לאַגע פון די אַקאָדעמישע אַרשאַנאָזאציעס אין פּערשידענע נע לענדער.

פראַן, (י"א). שבת, דעם 26-טען ד. מ. האָט זיך אין פראַנקע "בית-עם" געשענעט די ערשטע וועלט-קאָנפערענץ פון אַלגעמיינ-ציוניסטישע אַסאָ-רעמיסער. אין דער קאָנפערענץ בעמיינען זיך פּאַרשטעהער פון די אַקאָדעמישע אַרשאַנאָזאציעס אין פּוילען, עכטרוד, טשעכאָסלאַוואַקיי, אונגאַרן, לעמבאַרג, ליפּע, רומעניע, ארץ-ישראל א. א. א. די אויסזאָגע פון דער קאָנפערענץ איז צו קאָ-אָרדינירען און פּערשעסטיגען די בעוועגונג פון די אַלגעמיינ-ציוניסטישע אַקאָדעמישע א וויכטיגע

וואס זאגט די דייטשע פרעסע וועגען דער ציוניסטישער דייטשלאנד-רעוואלוציע?

דאָך מוז מען זאָגען, האַלט די צייטונג, אן די בע-הויפּטונג, האָט די דייטשע יודען וועט בעשווערט אויסצואַוואַפּען זייער רעליגיע, ענטשפּערעכט נישט דער ווירקליכקייט און איז עלול צו ברענגען יאַרען די דייטשע יודען.

בערלין, (י"א). ציטירענדיג די רעוואַלוציע פון ציוניסטישען קאָנגרעס וועגען דער לאַגע צו די דייטשע יודען, שרייבט דאָס "בערלינער פּאָסט" בלאַט, אז אין פאָר איז די דאָזיגע רעוואַלוציע נישט אַזוי שוואַך, ווי מען האָט זיך געריכט. און

דינסט = מיידלעד

(נייער שפּאַנענדער דאָמאָן פּוּנִים יודישען לעבען אין פּוילען)

א פּאָר מיניט האָבען מיר פּיידע געשוויגען. ער האָט מיט גרויס אָפּעטיס אַראַכענעריכט עפליכע באַהאַנגעס און איד דאָס זיך נעמאָכט עס? קיין איין בייס נישט אַרשאַנעשלאַנגען. זעהענדיג דעם זיך, האָט ער אויפגעשטרעט עסען אין מיט א נעמאָכט יכסיים זיך אַנגערופּען: — שרעקט זיך פאַר מיר, בייַלע? איד הויט דאָך עפעס ר' ברוך לייזער — האָט ער זיך געשטאַלצט — האָכט עפעס אַ נאָ-אויטעכט ווי איד?

נישט וויסנדיג וואָס צו טאָן, ערען, האָט איד פלוין צוגעטאַץ קעלט מיט'ן קאָפּ. — איד האָב, הלילה, קיינעם קיין שלעכטם נישט געזעהן און דיר — אורדאי און אורדאי נישט. האָ האָט ער מיט זיינע שווייסיגע הענד אָנגעהויבען גלעכען מייע הענד ס'האָט מיר אויס געאיבעלט. — מיט מינים א וואָרפּ רעכענט מען זיך, פּערשטעסעס? היי-דערטער מענשען ציפּערן פאַר מיר, מויווערען מענשען גיבען מיר אָפּ כבוד.

בין איד געשען און האָט געהערט. וואָס דען האָב איד גע-זאָלט פּוּנִים? וואָס אורדאי עס מיר, אז ער גרויסט זיך. אורדאי, אז מיר האָב געלד הייסט מען א שטענדיג יוד, וועלען אלע זיך פאַר דיר פּיקלן.

און זעהנדיג, אז איד שווייך, ניט ער זיך א רוף אָ: — פאַרוואָס רעדסטו נאָרנישט, בייַלע? — וואָס זאָל איד רעדען? — און מיין שטימע האָב געצוי-מערט.

— דערצעהל עפעס. — וואָס זאָל איד דערצעהלען? — און טאַקע אויף: וואָס האָב איד געזאָגט צו דערצעהלען? זי א דער איהם דערצעהלען, אז ליפּין אַנאָרים מייַדעל — ער ווייסט עס פון לאַנג און בכלל וואָס קען מען אַזאָ שטיינער דערצעהלען? האָט ער ציטערונג געהאַטער זיין שטחיל צו מיר. פון זיין פנים האָט אַרשאַנעלאַנגעט אַמאָסיים, פון זיינע אויגען האָט ארויס-געשריגען תּהוה און בעגער און ווען ער האָט ווידער א געדים געזעהן מייע הענד אין זיינע, האָב איד געפיהלט, ווי ער צו-מערט אויפ'ן גאַנצען קערפּער. — און דוויי פאַמע וועט נאָך ביי מיר זיין א גביר. — האָט ער מיר אריינגעקוקט אין די אויגען. — האוואו! — און די וועסט נאָך ביי מיר א וואוילען שוידר פּוּנִים, האָ

שרייבען היינט א קאָרעספּאָנענץ פון ארץ-ישראל אין נישט פון די לייכטע זאכען, ווייל די הויפט-אויפּמערקזאַמקייט אין אַיזט געלעבט אויף פּראַט, אלע אויגען זענען אַיזט געווענעט צום ציוניסטישען קאָנגרעס און אויך אין ארץ-ישראל גמא פיהלען זיך איצט שטארק דער ארץ-געקעטעוואָן. אלע אָנגעהענע יודישע פּערזענ-ליכקייטען זענען אַנטפּאָהרען קיין פּראַט און ארץ-ישראל שפּיטע זיך אלץ מיט סענסאַציעס. וועגען דער אויספאַרשטאַנג ארום דעם אַרשאַנאָזאציע-מאַרד. איד וויל אין דעם איצטיגען ברוי דערפאר נאָר פּערזייכען סלוינע שפּיאָרען, וואָס זענען די וואָך זיך פּערלאָפּען אין אַרץ-ישראל און שפּיט-לען אַמבולאַטן צום אַזאָנער פּאַליטיש לעבען און אונזער אויפּבאַטעטיגקייט אין לאַנד.

קורס-סל זענען מיר געוואוירענעוואָרען די וואָך א שפּיקעל נייעס, און אין דער אַרץ-ישראל דינגער מלוכה-קאָסע איז געבליבען אין מעך פון דעם יאָהר אַנעוואָר פון איבער א מיליאָן אין 280 טויזענד פּונט.

ביי דעם הויפט-ליגען קרויזס, וואָס הייסט אין דער מאַטער וועלט איז אַזאָ חנוכה נישט קיין שלעכטער ביכען. עס וועט איבער דערפאר טעפּע-ווע זיין צו וויסען ווי אַזוי די רעגירונג האָט פּער-ווערטעט א העלפט פון דעם געלד. קורס-סל האָט מען אָנגעצאָהלט עפעס א פּערעמטערטען חוב פון א 148.000 טויזענד פּונט, וואָס אַיז אויף אַ דיג געווען דער טערקישער רעגירונג, חם די א"י, אין היינטיגע האָט קיינמאָל נישט דערמאָנט דעם חוב אין איהרע בעריכטען, וואָס זי פלעגט איבערנע-ביקן דער פּעלער-ליגע. 120.000 פּונט האָט מען אויסגעגעבען אויף אויפּשטעלען הייזער פאַר די ברויטישע זעלנער, וועלכע געפינען זיך דא אין לאַנד צוזאַמען מיט זייערע וויבער, א 65 טויזענד פּונט האָט מען גערעכט א דעפיציט פון דער הער-וויסער באַהן, און דאָס איבער געלד האָלט מען פאַמער מאַכט זיך א קרויזס. ווי איהר זעהט האָט מען דאָס געלד אויסגעגעבען אויף גאָר וויכטי-גע צוויקען און אויב מען וועט געהען אין אַכט אַז ס'מעט זיכציג פּראָצענט חנוכה קומען פון יו-דען, און מען וועט זיך דערמאָנען וואָס די יו-דען האָבען געהאַטעווען דערפון, וועט מען פּער-שטעהן ווי אַזוי די געלייזע רעגירונג באַהאַנדעלט אַיז.

און אויב דאָס אויפּטרורס נאָך וועגן ווי אַזוי די ענטלעשע אויספּערזאָכטישע רעגירונג בעציהט זיך צו די יודען האָט איהר נאָך אַיז

קאָנפערענץ 7

— נוס אָונער! — גיט יאָהר. קום אריין און מאַך צו די סחור. מייע פּוּנִים האָבען אונטער מיר געצייטערט, די אויגען זענען געווען ווי פּערנאָשען און אין די אויבערע האָט מיר גרויטש ווי א ביהמשאָפּ. — מאַך צו די סחור. — האָט ר' ברוך לייזער ווייך געזאָגט און זיס געשטייכלעט. ער איז געווען ביים טיש און געגעסן אויסבא. ער האָט גע-ביסען א פּאַרע, פונקט ווי א הינגעריגע הוי טערמילינג א סבון. ער איז געווען אָנגעהאָן אויב'ס שלאַפּדאָק און אין שטעק-שיד און זיך ממש געטוישט. — זעהר פּוּנִים, וואָס די פּוּנִים געקומען! כ'האָב צוגעשטאַכט די סחור און בין געפליבען שטעהן פּער-שטחום. זעהנדיג, אז כ'פיהל זיך שלעכט אין ער אויפגעשטאַנען, צוגעטאַנען צו פּוּנִים צו מיר און שטעלמיש א האָב געשחוק: — בייַלע, ביזט א וואוילע מיר, ס'וועט די נאָך נוס זיין. און אָנגעהענענדיג מיר ביי דער האַנד האָט ער מיר א שלעס געזעהן צום טיש. — עס א פּאַרע נאָ! — און מיט זיינע פּערשוויצעט פינגער האָט ער מיר געשטופּט די פּאַרע צום טיש. — איד האָבן איד ר' ברוך לייזער — דער האָבן און מיר גע-ווען ווי געלייכען, ליפּין נישט אויסגעפאַר געווען אַרשאַנאָזאציע-גען אפילו אין ביים.

דאס היינטיגע וועטער

לויט די פארוועהונגען פון פיס, וועט דאס היינטיגע וועטער אויסזעהן אזוי: נאך א בערגליכע קעמפן און ערמלעכע נעפעלדיגע פריהמארגען, וועט זיך דער הימל שפעטער אויסלייכערן און אין נאכטען לאנג וועט זיין א זינגענדיגער ביי נאכט קאלט, ביי פאך וועט די מעלעכע טעמפרעטור גרייכען 20 גראד צווייג. שוואכע ארמיגע ווינטעל.

ווארשאווער בערזע

אין האנדעל מיט דעם ווארשאווער וויינער פאך גרויסע ענדערונגען. דער האלדזש איז שוין געהאט געפאלען ביז 6.17 און דערנאך ווידער געוואקסן ביז 6.30, באַנק פאָקס פאָקס האָט געקאָפּט 6.10 אין 6.15, אויף די וועלט-בערזעס 6.17.50. די בענקעל ציע פון מאָן איז אַבער געווען די גרויסע מפהל פון לאַנדאָן ביז 28.72. ערשט אין דער לעצטער טיג האָט זענען אַנגעקומען ידועות וועגען אַ קליינע פערבעסערונג פון פונט. ביי אַ אומזאָן פון 2 מיליאָן זל. האָט מען אויף דער וואַלווען-בערזע געהאַנדעלט מיט בערלין 213.12, בערלין 124.85, האַלאַנד 173.80, האַלאַנד 360.80, ניו-יאָרק 6.29, קאַפּעל 6.30, פאַרז 35.01, פּראַג 26.50, 173.10, אימפּעריע 47.25, פּרוּוואַט דיטישע מאַרש פּען 211.75, עסמיריבישע שילינג 99.50, טשעכישע שש קראָנען 25.70, טשעכעוואַנעזישע 1.06, נאַניז בעסעס איז דער גאַלד-דראַפּעל ביז 4.78, נאַלד-דראַפּעל 9.08, זילבער נישט גענעדרעט.

אויך פראנצויזישע פאפירן זענען פעסטעל בוי-האלואה 39.50, האַלאַנד-קובעס 48.50, אינזעס-טיציע 104.50, קאָנווערסיע 48.75, קליינע באַהע-האלואה 43.50, 6 פּראַג. דאַלד-האלואה 50-עט 61.50, סמאָביליאַציע 51.25, 100-ער 56.50, די-לאַן 71, שפּאַנסק 48, מאַניסטרעס 44.50, 4 1/2 טשעכעס ביז 48, 7 פּראַג. זשעמסע דאַלד-האַרש ווע 39.75, 5 פּראַג. וואַרשע 56, 8 פּראַג. וואַרשע 49, 44, רענעסע 47.75, 10 פּראַג. דאַלד-האַרש 37, 8 פּראַג. פּאַרעקאָווער 38, נעלד, 6 פּראַג. וואַרשע. אַבליג. 6 עט. 40.50, 8 וואָן 9 עט. 38.25, זילבער נישט גענעדרעט.

סקציעס:
זענען אויך פעסטע. באַנק פאָקס פאָקס 88 אין 85, זילפאָג ביז 11.50, נאַהלין 25, אַסמיראַווען 31, סמיראַכאַוועזע 10.15.

הבואה-בערזע:
געהאַנדעלט האָט מען מיט 3460 מאָן אין דעם 1570 קאָר. גענעדרעט האָט מען ווייז 20.50 — 20, נעשישטער 20—19.50, זשעפאָס 37—35, ענגעל.

צוריק בענייט די לימודים אויף די רעליגיע

קורסען פאַר מיידלעך פון פאזשענע שולען
די עס איז בעקאנט האָט די געז. "הגדה" אויף דעם פערשטן פון עלטערן געשענען רעליגיעזע קורסען פאַר מיידלעך פון פאזשענע שולען. אויף די קורסען הערט געלערנט, עברי, חז"ל, וואַרשע העברעאיש, וואַרשע געשיכטע א. א. די לימודים קומען פאַר אין די טאָגס-טאָג שעה'ן און ווערען געפיהרט דורך פּראָפּאַטאָר. צום נייטש שול-וואַרשע ווערען די קורסען פאַר פּערזענליכע געזעצער. דער אַפּעל — 50 גראַט שיען אַ וואַך. אויסגערעכענט פון 7 ביז 9 אָונדער אין די לאַקאָדען פון די קורסען. (1) זאָמענאָה 17 ג. 6, (2) גוטיסוואַסקא 14 ג. 2.

ווייטערע יודישע רעפעראמען

אויף דעם אינטערנאַציאָנאַלען היסטאָרישער-קאָנגרעס אין וואַרשאַ

ענטשטענדונג און ענטוואַפּונג פון מאָדערנעם סאָ-פּיטאַליזם, און די מעדיעס, וואָס זענען אין צו-זאַכענדיגער דערמיט ארויסגעטרעטן געוואָרען דורך זאַמבאַרס, פּענאַמאַ און מאַקס וועפּער. דער רינגעלפּלום האָט רעפּערירט א. ד. מ. 2, "די סאַציאַלע און ווירטשאַפּטליכע לאַגע פון פּוילישע שיען יודענז און דער צווייטער העלפט פּונם 18-טן טשען יאָרהונדערט". דער רעפּערענט בעהאַנדעלט די ווירטשאַפּטליכע און סאַציאַלע לאַגע פּונם פּוילישע יודענז און דער עפּאָכע פון קעניג פּאַניאָ-מאַוויט, ספּעציעל פון די דעקלאַרירטע עלעמענטען פון און פּראָיעקטען צו לעזען די יודען-פּראַגע פּראַג. מ. פּאַלאַנאָו האָט אין זיין שולד-דע-דע אונטערזעכערט די גרויסע בעריימונג פון די יודענז פון דער יודישער סעקעייע אויף אַינ-שטראַפּענדיגן אַלגעמיינען קאָנגרעס און האָט דערמאָנט די וואָס האָבען צוליב פּערשאַפּטליכע סיבות נישט געקאָנט מיטען. פּראַג. פּאַלאַנאָו האָט פּאַרטי-שלאָגען איבערצושיקען די האַרצויכטע גרויסע דעם געסאַר פון דער יודישער געשיכטע. פּראַג. ש. דובנאָוו.

פראפעסאר דובנאוו פערלאזט דייטשלאנד און בעזעצט זיך אין רינג

פּראַג. דובנאָו האָט זיך ענטשליסען אר בר-צופיהרען פון בערלין קיין רינג זיין רייכע היסטאָרישען ארכיוו און ביבליאָטעק.

ריינע דעם "יודישען קוריער"

איפרוה פון דער יודישער פרוי וועגען פער-טיידינגס - קאמה געגען היטלער - לאנד

דו אידעלע יודישע מיטער, וואָס איז במשך פון אינגלעך געשיכטע אויסגעוואקסן מיט און איין לעגענדאַרע געשטאַלע פון איבערזעכענדיקייט, אַפּפּערוויליגקייט און מסירת-נפש, וועט אויך איצט פּערשטען איהר גרויסע אויפגעבן און וועט זיך שפּעלען אין איין רייה מיט איהר מאָן און קינג דער צו דעם אונז אָנגעוואַרענעם פּערטיוודי-גונט-האַמפּ. עס האַנדעלט זיך האַ וועגען אונזער עקזיסטענץ. מיר מוזען ווייזען דער וועלט, און מיר זענען נישט קיין מינערווערטיגע בעזעפּע-נישען, מיט וועלכע קען מען אלץ מהוון אונבע-שוואַפּ. מיר זענען אַ גרויס פּאַלק מיט אַ פּיל טרויער-יעהודיגער קולטור-מחזיקע, וואָס פּער-שטעט ווידרינג צו פּערטיידיגען זיינע לעבענס-רעכט.

פּוילע יודישע פּרויען האַפּען זיך בעטייליגען אין באַקאַנט, וועלכער איז יעצט אַנ-אַינבאַקאַנטע היסטאָרישע נויטווענדיקייט. יודישע פּרוי זאָן היין מאָן, ריינע סינדער, ריינע פּרויער און ריינע שכינא, און אין קיין שום יודיש היין פּאַר נישט גענאָס ווערען קיין ארטיק-לען, וואָס שטאַמען פון סאַטמאַר-היטלער-לאַנד.

אַהנטערשעריבען:
זענטוואַלער קאַמיטעט פאַר דער אַנ-פּוילעריסטישער ווירטשאַפּטליכער אַקטיווע אין וואַרשאַ.
זענטוואַלער סטרוקטוראַטיין, צענטער. סליינגער-פּעקענאָנד צענטער. האַנדל-ווערק-פּעקענאָנד. אינטערנאַציאָנאַלע פּערטיוודי אין וואַרשאַ.

צוגעלאָזט צו די עקזאַמפּלעס. די היטלעריסטישע ווערען שפּעטען אַזוי אַרום די יודישע בעפּעל-קערונג אויסצוהאַנגען. נאָך טרויערדיג איז די לאַגע פון די אומגליקליכע יודען, וואָס זענען איינ-געשפּאַרט אין די חפּיסות און אין קאָנצענטראַ-ציע-לאַגערן. עס איז נאָך נישטאָ קיין ווערטער צו בעשרייבען זייערע אונגעשטליכע ליידען און יסורים. וואָס אַ מאָן ווערט האָט היטלעריסטישע דייטשלאַנד אַלס פּרעקער און אַנפּאַרשעמטער. דאָס אונטערזעכערט-פּערזאָנלעכע בלוט פון אַהנט זענען ברודער שרייב צו אונז און בעט הילף. וואָס קאָגען מיר אָבער מהוון? דאָס אַלגעמיינע יודענ-טום האָט נאָך אַ לאַנגען ערנסטען יענען הרעט אַויסגעפּינען, אַ וואָס איינציגע ווירטשאַפּט מיטעל געגען די ווילדע סאַרשאַהייט פון די היטלעריסטי-שע בלוט-הינד אין נאָר ענלעכערען קאַפּאַ-מישער באַקאַנט. דייטשלאַנד איז אַלגעמיינ-לאַנד און קיים וועט מען נישט סופּען זייערע סתּוּרות וועלען זיי געוואָונען זיין צו לענדערען זייער קורס און צוריקשטעלען די יודען אין זייער רע בוי-אַימיגע רעכט.

צו דיר, יודישע פּרוי, ווייב, מומער, סאַב-מאָך און שוועסטער, צו דיר, וואָס ביזט די "עשרת הבית", ווענדען מיר זיך מיט דער דינגענער אויפּגאַבע, און די האַלס אין קיין פּאַל נישט קויפּען קיין שום דייטשע כּהרות. אַ יודישע ווייב פון נאָר נישט סופּען קיין זענס ארטיקלען, פּראַ-דוקטען, אויספאַרבייטענען, שטאַב-ווערק, קאַסמע-מישע פּרעפּאַראַטען, שרייב-געזיג א. ד. ג. וואָס שטאַמען פון היטלעריסטישען דייטשלאַנד.

2 טויזענד קילא גערויכערטע הערינג פון דייטשלאנד ברענגט מען טעגליך אריין קיין ווארשא

די יודען פון וואַרשאַ וועלען אָבער די דאָס זיגע דייטשע הערינג אין פּערקויפּען עס.

וועגען א פוילישע פאוילאן אויף דעם יריד פון נאהענטען מזרח אין תל-אביב

דער האָט און פּערזאָנלעכע פון דער פּויליש-פּאַלעסטינע האַנדעל-קאַמפּער האָבען אויף דער לעצטער זיצונג בעשלאָסען צו זענען צו דער אַר-טאַנאַציע פון אַ פּוילישען פּאַרטיאַן אויף דעם יריד פון נאהענטען מזרח אין תּל-אַבֿיבֿ אין יאָהר 1994, די בויקאָסען פון אַ שטענדיגען פּוילישען פּאַרטיאַן זענען בערעכענט אויף לענד 60.000 זל. אויף דער לעצטער זיצונג איז אויך אַרומגע-רעדט געוואָרען די פּראַגע פון אַ דירעקטער שווי-פּערקעווער פון פּוילען קיין אַ"י, וועגען האַנאַוויס-

פּאַרטיאַנעס פון פּאַליטיאָ קאַס פּרענגען די דאָזיגע דייטשע הערינג אין פּערקויפּען עס.

דיפלאמאט מילשטיין זאך נאמינירט ווערען אלס פארשטעהער פון פוירען ביי דער פעלקער-ליגע

פּוילישער דעלעגאַט ביי דער פּעלקער-ליגע גראַפ-ראַטשינסקי, און אויף זיין אָרט זאָל נאָמינירט ווע-דען אַלס פּערטריטער פון פּוילען ביי דער פּעלקער-ליגע, דער קעשטער האָט פון דער פּוילישער אַמ-באַסאַדע אין פּאַריז, דער יודישער דיפּלאָמאַט מיל-טווישען אַנדערן וואָס פּערהאַלען זיין אַמט דער

דער צענטוואַלער קאַמיטעט פאַר דער אַנ-פּוילעריסטישער ווירטשאַפּטליכער אַקטיווע האָט פּערעפּענליכט פּאַלאַנדען אויפרוה צו דער יודישער פּרוי אין פּוילען:

דייטשלאַנד, וואָס האָט שטענדיג געמאַלען אַלס גרויס קולטור-לאַנד פון ריכטער און הענטער אין איצט אַריינגעפאַלען אין די הענד פון איהרע אויגענע סאַרמאַרען. אַלץ, וואָס האָט אַ שייכות מיט קולטור, הומאַניטעט, מענטשליכע ווירדע און דערהויבענקייט, ווערט איצט אויף אַ כּהנאָלען שטייגער געטרעטען מיט די פּיס, די מאַנע, שאַרף פּוילען האָבען באַמאַרום און דערהויפט געווענערט געגען יודען, דאָס דייטשע יודענזום, וואָס האָט זיך במשך פון לאַנגע גרויסע האַרש איינגעוואָר-צעלט, אַוועקגעבנדיג דער דייטשער קולטור און ציוויליאַציע אַיהרע כּהנות, ווערט איצט אונטערמאָנט די סייטעמאַטיש אויסגעראַטען. די יודען זענען אין היטלערישען דייטשלאַנד בערויבט פון זייערע עלעמענטאַרע רעכט, זייער לעבען, האָב און גוטס אין הפּאָר.

דאָס יודענזום פון דער גאַנצער וועלט איז איצט ממש הירשפּערט פון די שוידערליכע דיי-קער, וואָס דערטענען צו אַהנט פון דייטשלאַנד ווע-גען דעם גרל פון אונזערע ברודער. מען שטויבט זיי כּבּוד אַרום פון יעדען האַנדעלס-געווייג. די יודישע אינבעליבענען ווערט ממש ווי הינט פּער-טריבען פון איהרע בוי-אַומיגע אַרבייטער-פּעל-צער. יודישע אַסאַדעמיקער ווערען נישט צוגעלאָזט אין אונטערזעכען, יודישע שילער פון די העכע-רע קלאַסען און מיטעלשולען ווערען נישט

שניידט-אויס דעם הופאז און שיקט איהם תיבה אריין אין רעדאקציע פון "אונזער עקספרעס"

ענטפערט: יא ארצער נייז?

ענטפערט: יא ארצער נייז?

ע נ ט פ ע ר ט

ע נ ט פ ע ר ט

צי האבען סטאנוסקי-ראזענבלאט ערמארדעט ארלאזראו'ן?

ענטפערט: יא ארצער נייז?

ע נ ט פ ע ר ט

ע נ ט פ ע ר ט

קי פ א א ז

ע נ ט פ ע ר ט

ע נ ט פ ע ר ט

ע נ ט פ ע ר ט

דאס ווארשאווער לעבען

אינגאנצען אנגעפרענט דער פענסיאנאט „פאלאניא“ אין מיכאליץ

דאס הייז מיט דער גאנצער איינריכטונג איז אוועק מיט'ן רויד. — אויפרייס פון א „פרימוס“-פאליציע. — אויף דער גאנצער ליניע האט מען געזעהן די פייער-צוגגעזען. — שארען פון 100,000 זל.

גריפע אין ווארשא

אין ווארשא זענען אין די לעצטע טעג פער- נאכטס נעווארען עמליכע פאלען פון גריפע. די סטאטיסטיק איז אבער זעהר א לייכטע, דויערע בלויז א 2-3 טעג. די איצטיגע גריפע-ערישונג איז, קענטיג, א רעזולטאט פון שנעלען ביימען-ויד פונ'ם וועלער. מען דארף דעריבער זיין זעהר פארזוכטיג מיט עסען פרוכטען און מיט'ן פערקיהלען זיך.

א שרפה אויף נאלעווי 43

נעכטען איז אויסגעבראכען א שרפה אויף די שטייגען פון דער 8-שטאקאנער פאליציע פונ'ם הייז אויף נאלעווי 43. די פייער-שטער האבען אויסגעמיטען א סכנה. די כובה פון דער שרפה — א רעפעקט אין דער קווימען-איינריכטונג.

די ווארשאווער קהלה האט שוין איהר אייגענס א פלאנצשע א פרייער קלאפאט אויף זייערע שוואכע קעפ

נעכטען האבען די קהלה'ס די רוד פיישיק, ספאנאליטען קאנצענטרען און דער הויפט-פונקטאל- מער פון דער קהלה ה' פאפאזשער פענאט דאס נומ און יאר-פאלען אין איבערנענומען דאס פערמענען. אין א שווערער קאנע נעפונג זיך די „אגודה“- מערהייט, וועלכע פיהרט אן מיט דער ווארשא- ווער קהלה. פון איין זייט בעלעמען זיין אלס פרוי מע יודען די פלאנצשע, וואו עס בארען זיך צו- ווי בעוואוסט האט דער נעוועלער פא- בעטאמער ספאנאליטען רייזונגעסער אפגעשריבען דער ווארשאווער קהלה זיין פערמענען, וואס בע- שבעהט פון א גרויס הייז אויף טילנא 3, 27 מארקעס פלאץ אין ספאנאליטע און 32 מארקעס פלאץ אין יאר-פאלען. א הייז דעם א גרויסען לע- בעדיגען אויטענטאט ווי איהר די פלאנצשע אין שווי- דער.

א פרייער קלאפאט אויף זייערע שוואכע קעפ

נעכטען האבען די קהלה'ס די רוד פיישיק, ספאנאליטען קאנצענטרען און דער הויפט-פונקטאל- מער פון דער קהלה ה' פאפאזשער פענאט דאס נומ און יאר-פאלען אין איבערנענומען דאס פערמענען. אין א שווערער קאנע נעפונג זיך די „אגודה“- מערהייט, וועלכע פיהרט אן מיט דער ווארשא- ווער קהלה. פון איין זייט בעלעמען זיין אלס פרוי מע יודען די פלאנצשע, וואו עס בארען זיך צו- ווי בעוואוסט האט דער נעוועלער פא- בעטאמער ספאנאליטען רייזונגעסער אפגעשריבען דער ווארשאווער קהלה זיין פערמענען, וואס בע- שבעהט פון א גרויס הייז אויף טילנא 3, 27 מארקעס פלאץ אין ספאנאליטע און 32 מארקעס פלאץ אין יאר-פאלען. א הייז דעם א גרויסען לע- בעדיגען אויטענטאט ווי איהר די פלאנצשע אין שווי- דער.

ארעסטירט א באנדע צוג-גנבים זיי האבען געארבייט אויף דער אטוואצקער ליניע

רען אין די אטוואצקער צוגען. די פאליציי איז נעווען זיכער, אז מען האט דא צו טהון מיט א נומער-אנזיכער פאנצער פון „טאמראלעווען“.

אין די לעצטע טעג צוליב דעם, וואס די צוג- פאלען און נכחות האבען זיך פערמעהרט, איז די נאנצע פאליציי נעשטעלט געווארען אויף די פיס. דעם פאליציען פרויטאג איז צו א פאסאזשיר אין צוג ווארשא-אטוואצק צוגעשרונגען איינער פון דער פאנצער, א ספאנאליטען יענעס וואלדיקע און איז מיט אגאנצער-ענליכער פלינטיג פאליציע-פונגען פון צוג. מען האט בארד אפגעשטעלט דעם צוג און אונטערנעמונג א נעיע גאך דעם אפפאלער. צרפעליק זענען פון דער זייט פון צעלעסטינוב אגעקומען 2 פאליציע-טענען און דער פויגל איז נעכאפט געווארען.

ער האט זיך ארויסגעוויזען פאר דעם בעסערן מען, צוגעבן פאנצישע ברעווערשונגסן 31 י.א. בעת דער ערשטער אויספארשונג האט ער זיך בלייד מודה געווען און ארויסגעגעבען זייע חברים דעם 26-ידיעהרדיגען יודען לינגאנסקי (נישפאליענע- קא 12) און דעם 25-ידיעהרדיגען פראנצישע סא- דאזשקי (קאווענאטשקא 6). זיי זענען ארוינגענומען אין ארעסט. אין פערלויף פון דער ווייטערער אויספאר- שונג האט זיך ארויסגעוויזען, אז פראש פון דער נאנצער פאנצער איז נעשטענען דער „קעניג“ פון דער „האנזשע“ יוגה שווארצבוים פון לופלין — א פראפעסיאנאלער נב מיט א לאנגיעהרדיגע אויסלענדישער „פראקטיק“.

אפארמען וועגן ריזיגע נכחות, איינברייכען און הויב אפפאלען, וועלכע זענען פאס אויסגעפיהרט געווא- רען אין לעצטעם מיט פשוטאפגען נעווארען מיט

אראפגעשפרונגען פון 4-טען שטאה און גע- הרגעט געווארען אויפ'ן ארע

דאס הייז פון טייט אויף שווי. יערסקא 23. מ'ווייס נישט ווער דער זעלבסטמערדער איז

נישט. מען האט ביי איהם גענוען א פרויעל מיט פאליגענען אינהאלט: „הערד דאקטאר, איר פעט איר נישט האטעווען מיד! איר מוז שטאר בען! אי האב נעארבייט 32 יאהר ביי פוסק'ן זאל ה' פוסק מיר מוחל זיין!“ אין דעם קאזוס הייז זענען שוין פארגעקומען צעהנדיגער זעלבסטמערדערען.

אויפגעדעקט דאס געהיימניש מיט דער אר- טיסטקע לאלא זאבלאצקא

זי איז מיט 10 יאהר צוריק ערמארדעט געווארען דורך איהר געליבטען

פאקען אין מען האט נישט געוואוסט דעם נאמען פון דער ערמארדערער, האט מען זי געברענגט צו כבוד שרייבן אין א קליין שטעטלע. איצט איז מען ענדליך דערטאנען, אז די ער- מארדערער איז מאקע די פוילישע סופרעמקע, לילא זאבלאצקא.

איניציאטיוו-קאמיטעט צו ארגאניזירען די יודישע וויסענשאפטס-ארבייט פון דער גאנצער וועלט

אין פראנץ פון יודישען ליטעראטור און זשורנאליסטיק-פערציאן איז פארגעקומען א פרא- טאג פון די מיטגלידער פון דער יודישער סעקעי- אויפ'ן אינטערנאציאנאלען היסטאריק-קאנגרעס אין ווארשא, מיט דער בעמילינג פון פראץ. הר- סאלא באראן, א. דיכאט, הר. עלענבערג, זר. פרידמאן, פראץ. הר. האלעווי, פראץ. הר. שאר, הר. שמיץ, הר. מאלער, הר. ריינגעלבלום, סג- רון.

זיי האבען זיך גענומען צו דער אלטער פרנסה מען נארט אויס גרויס און מען מאכט פלוטה

גרו און מען מאכט פלוטה. אועלכע אפערעס זענען לעצטענס שטארק אין דער מארקע. במשך פונ'ם נעכטיגען מאג האבען מיר בע- קומען מיטגעטילט פון קנאפע 15 שטערען, אז צו דער מאכט האבען זיך געמאלדען ארוימע מיידלעך, וואס זענען אונד אפגעשטעלט געווארען אלס סטראמוויען אויף דער נאנצער ליניע פראץ צושטאנען-נאלעווי.

פארפאל מיט א טראמוויע אויף נאלעווי טראמוויע-פערקעהר אפגעשטעלט אויף א האלבע שעה

נעכטען ארום האלט 10 אין אונטער אין אויף נאלעווי עק מוראנאוו פולנאנג ספאליע-געווארען דער מעכאניזם אין א טראמוויע פון דער ליניע 4" עס האט זיך אפגעריסען דער פאדערשטער אקס פון די רעדער און דער טראמוויע איז געבליבען

לויפען קיין מיכאליץ. פייערלעשער זענען געקומען צוערשט פון אטוואצק, פון פאלעניץ, פון די אר- טיגע דערפער און לכה פון ווארשא. אבער די אק- ציע פון די פייערלעשער האט זיך ארויסגעוויזען פאר איכרונג: דאס צווייטשטאקען הייז איז אי- גאנצען אוועק מיט'ן פייער און רויד. עס איז נישט געבליבען נאכנישט, קאמדי גארנישט. דאס הייז איז אויסגעלייכט געווארען מיט דער ערד און עס

אויף לאנגע ספאנאליטען-ווייט האט מען גע- טען 5 א זינגער פארהאטט געווען דעם פאלע-פוי- שדיגען הימל אויף דער ליניע וואו-וואו-אטוואצק. די פייער-צוגען האבען בעלויכטען דעם וועג אויף דער גאנצער ליניע; דעם הייז האט מען גע- פיהלט אין אלע ווינקלעך. וואס האט פלאנצונג פאסירט? עס האט זיך פלוצלינג אנגעווענדען און שוין נישט אויפגעקומען ברענגן דער גרויסער פענסיא- נאט „פאלאניא“ אין מיכאליץ.

האט און געווען ארום האלט 5 פארטאכט. די געסט אינ'ם פענסיאנאט „פאלאניא“ זענען גע- טען אויף דער ווערפאנע און אין וועלדעל און גע- מיטליך געשמוסט. פלוצלינג האט א פלאס-פויגל א זעליגע-טהון פונ'ם האך און כמעט אין איין אוי- גענבלויק איז די נאנצע געביידע ארוםגענומען גע- ווארען פון די פלאמען.

אין און ארום פענסיאנאט איז געווארען א מוראדיגע מחמת. פרויען האבען געשרייען, קי- נער האבען געוויינט און מענער האבען געפרייט ארויסגעווארען, וואס עס וועט זיך לאזען. אבער אלץ איז שוין געווען צו-שפעט. עס איז שוין גארנישט מעגליך-געווען ארויסצוהיטעווען פון דעם ברענע- דיגען הייז. אלץ איז געבליבען אין די צימערן: מע- בשל, בעמבעוואנד, מלבושים, וועל און שטוב-אוי- ריכטונג. צוזאמען מיט דער געביידע זענען אויך אלע זאכען אוועק מיט'ן הייז.

פון דער נאנצער ליניע איז מען געקומען צו (א.) די פאליציי פון אטוואצק און איבערנע- רן אין לעצטעם מיט פשוטאפגען נעווארען מיט

נעכטען ביימאג האבען די איינמאנער פונ'ם הייז אויף שווי. יערסקא 82 בעמערקט, ווי פון א פענסטער פון 4-טען שטאק שפרינגען-ארויס אג- עלמערע מאכטשטיינען. עס איז געווארען א געוואלד און פאלד האט מען דערזעהען לינגען אויפ'ן הייז אין א קאלאשע בלוט א מאן פון אגער 60 יאהר אלט. ער איז

במער פון 10 יאהר האט די פאליציי פון פוי- לען, עסמרייך און פאנאקטיריך זיך בעמיהט צו שט- העקען, וואו עס איז אהינגעקומען די בעדימטע פוילישע סאפארעט-ארטיסטקע, לילא זאבלאצקא. אין יאהר 1923 האט זאבלאצקא געהאוינט מיט איהרע עלטערן אין קראקא אין א הערליכער וויליע. דעמאלט איז זי אהינגעפארען אין דער וועלט, כדי צו זוכען כבוד מיט נעלד.

זייט דאן האבען די עלטערן פון איהר קיין שום ידיעה נישט געשריגען. עמליכע יאהר צייט האט די פאמיליע און פעקאנטיע דערזעהעלט לע- גענארע מעשיגות; אז עס האט זיך אין איהר פרי- ליבט א שפאנישער ארויספארשער און ער פארהט מיט איהר ארום איבער דער וועלט; אז זי האט התונה געהאט מיט אגאנצער-ענליכער פרא- צען. אונטעלע משגיחת האט מען וועגען איהר דער צעהלעט נאנצע הייז יאהר. בוי עס איז דאך גע- הארען פערדעכטיג, וואס זי לאזט פון זיך נישט הערען, האט מען אפגערייט אין דער פאליציי אויפער הויפט-קאמילדער. ערשט האט האט די פאליציי זיך גענומען צום ענין.

מיט דער הילף פון דער עסמרייכישער פאלי- ציי האט מען זיך דערוואוסט פאלענעדיגט. די קאפארעט-ארטיסטקע האט געהאט א מאן מיט'ן נאמען אראל זיבער, א נעווענער סאפוי פאן אין דער עסמרייכישער ארמען. אראל זיבער האט דערזעהעלט, אז מיט זיין פרוי האט ער גע- לעבט זעהר גליקליך בוי זי האט זיך פערלייבט און זיין ברודער.

אין 1923 איז זיין פרוי אוועק אין דער בוי- מער וועלט אריין צוזאמען מיט זיין ברודער. זייט דאן ווייסט נישט די פאמיליע, וואו זי זענען אהי- נעקומען. מען האט גענומען פארשען און אט וואס מען איז דערנאנען: מיט 10 יאהר צוריק האט מען אויף א פלא- זשע אין פראנקרייך געשונען מיט א יוגע פרוי. אזוי ווי מען האט דעם סערדער נישט געקאנט

אויפגעדעקט דאס געהיימניש מיט דער אר- טיסטקע לאלא זאבלאצקא

זי איז מיט 10 יאהר צוריק ערמארדעט געווארען דורך איהר געליבטען פאקען אין מען האט נישט געוואוסט דעם נאמען פון דער ערמארדערער, האט מען זי געברענגט צו כבוד שרייבן אין א קליין שטעטלע. איצט איז מען ענדליך דערטאנען, אז די ער- מארדערער איז מאקע די פוילישע סופרעמקע, לילא זאבלאצקא.

זיי האבען זיך גענומען צו דער אלטער פרנסה מען נארט אויס גרויס און מען מאכט פלוטה

גרו און מען מאכט פלוטה. אועלכע אפערעס זענען לעצטענס שטארק אין דער מארקע. במשך פונ'ם נעכטיגען מאג האבען מיר בע- קומען מיטגעטילט פון קנאפע 15 שטערען, אז צו דער מאכט האבען זיך געמאלדען ארוימע מיידלעך, וואס זענען אונד אפגעשטעלט געווארען אלס סטראמוויען אויף דער נאנצער ליניע פראץ צושטאנען-נאלעווי.

פארפאל מיט א טראמוויע אויף נאלעווי טראמוויע-פערקעהר אפגעשטעלט אויף א האלבע שעה

נעכטען ארום האלט 10 אין אונטער אין אויף נאלעווי עק מוראנאוו פולנאנג ספאליע-געווארען דער מעכאניזם אין א טראמוויע פון דער ליניע 4" עס האט זיך אפגעריסען דער פאדערשטער אקס פון די רעדער און דער טראמוויע איז געבליבען

ציוניסטישער קאנגרעס פלאנטערט זיך

ווידער אפגעלעגט די פלענאר-זיצונג פון קאנגרעס. - די רעזולוציע יאניסטישע אנערקענען נישט די אויספארשונגס-קאמיסיע

פראג 27 (י"א). די פלענאר-זיצונג פון קאנגרעס, וואס איז געווען אפגעקלונגט אויף היינט אונטער, איז אפגעלעגט געווארען ביי מאנאטאג געשעהן איז עס צוליב אימפערענען, וואס זענען פראדוראכט געווארען דורך דעם כאראקטיטישע קאמיסיע, אויף וועלכער די אויספארשונגס-קאמיסיע פון אקטאבער-קאמיטעט פאר דער טעטיגקייט פון די א"י-רעוויזיאניסטען.

דער קאנגרעס אונטער' צייכען פון ארלאזאר-ארד

די לינקע ווידען פעזיטיגען די רעוויזיאניסטען פון אלע אמטען

פראג 27 (י"א). אין זיין צווייטער ארטיקל בייט-וואך איז דער קאנגרעס היינט אריינגעטרעטען אונטער' צייכען פון ארלאזאר-מאדער, וועלכע כשר איז פלוצים אויפגעשוואקעט אלס וויכטיגסטע אנגעלעגענהייט, וואס האט אפגערוקט אן א זייט אלע אנדערע קאנגרעס-קעגנים. געשעהן איז דאס אין צוזאמענהאנג מיט די יודעות פון א"י, לייט וועלכע צו ראזענבלאט זאל זיך האַכען מודה גען ווען אין אויספארשונג דעם מאָרד ווי איד, אז פון אהי-מאיר'ס מאַכבוך זאל די אויספארשונגס-מאכט האַכען עפטיגעשטעלען, אז דער מאָרד איז געווען אַרלאזאר'ישער.

פראג 27 (י"א). אין לעצטען מאָמענט האַכען די רעוויזיאניסטען זיך אפגעזאָגט צו שיקען זייערן אַ דעלעגאט, וואָס זאל פאַר דער א. ק. אויספארשונגס-קאמיסיע געבען אויפגעלערענען וועגען די בעשולדיגונגען, וואָס ווערען פאַרעוואָר-פּען דער רעוויזיאניסטישער פאַרטיי אין א"י. די רעוויזיאניסטען האַכען דאָס געגען אויסגעדרוקט זיין ער גרייטקייט צו רעדן פרוואַנט מיט די קאָמיסיע-טעמיטלדער, שפעטער האַכען זיי זיך אָבער אויך דערפֿון אָבזענדיקט, ווייל די קאָמיסיע מיטגלידער האַכען געווינט אויסגעפרענען בלוז די א"י-די-טע רעוויזיאניסטען. די רעוויזיאניסטישע פראקציע מאַכט ווידער איהר לעצטע האַלמונג דערמיט, וואָס ווידער אינפאַרמאציע-קריטיקע וואַלט בעקענט

די ארבייט פון דער פארטייטשער קאמיסיע

פראג 27 די פאליטישע קאמיסיע וועלכע האט זיך קאנסטאנט אונטער' צייכען פון דר. מיכאל רינגעל, האט אויסגעהערט א פאליטישען ריפּאָרט פון דראָפּ. בראַדעצקי, וועלכער איז זעהר ענטיגטשער ארויסגעטרעטען געגען די שטערונגען

פראג 27 (י"א). די רעוויזיאניסטען, ווי עס הייסט, איז פראָפּ. בראַדעצקי נישט שטאַק אַפטימיסטיש " בנגוע בע-טערע אויסזיכטען פאר דער פאליטישער לאַגע. עס נוימאן האַט אָנגעטאַלדען אַ צווייטען ערטיקע צוגאנג-קרייט, איז וועלכען ער וועט זיך בעזונג

עפענונג פון דער מכבי וועלט-קאנפערענץ

פראג 27 (י"א). היינט אונטער האט זיך געעפנט די מכבי וועלט-קאנפערענץ. די עפענונגס-רעדע האט געהאלטען דר. לעווער, פּרעזידענט פון מכבי-וועלט-ערבאָטער. אין נאָמען פון דער טעכעמאָלאָאָגישער רעגירונג האַט די קאָנפערענץ בעגרייט אַ פאַרשטענדער פון מיניסטעריום פאַר פאַלקס-געזונדנהייט. פּרעזידענט סאַקאַלאַוי האַט בעגרייט די קאָנפערענץ אין נאָמען פון דער ציוני

"יודענשטאט-פארטיי"

פראג 27 (י"א). די גראַסמאָן-גרויפּע האַט היינט אָבערהאַלטען אַ בערלינגער אויף וועלכער עס איז בעשלאָסען געוואָרען צו ענדערן דעם נאָמען פון דער גרויפּע פון "דעמאָקראַטישע רעוויזיאניסטישע" אויף "יודענשטאט-פארטיי".

געווען פרעמיער העררא אין סאוועט-רוסלאנד

פראג 27 (י"א). די היינטיגע "איזוועסט" בעגרייט אין אַ גרויסען אַרטיקל דעם נעווען פראַנץ צווייטען פרעמיער העררא, וועלכער ווילט אַיצט אין סאוועט-רוסלאַנד. די צייטונג דערמאָנט, אז העררא האַט שוין אין יאָהר 1920 געפרייט אויסאָבען אַ דרוק אויף פראַנקרייך זי זאל אַנטרעטען סאוועט-רוסלאַנד.

אלגעמ. ציוניסטישע איז פרעזיריום

געגען דער האַצענעלסאָז-דעקלאַראַציע

פראג 27 (י"א). אין צוזאמענהאנג מיט די בעראַטונגען פון פרעזיריום ווענען דער דעקלאַראַציע פון בערל האַצענעלסאָז מכה דער מעטיניקייט פון די רעוויזיאניסטען אין ארץ-ישראל, ווערט מיכעטיילט וועגען אַ שטאַרקער אַפּאָזיציע סודר די אַלגעמיינע ציוניסטען געגען לייגען די דעקלאַראַציע אויפ'ן פלעגום פון קאנגרעס. די פאַר-שטעהער פון די אַלגעמיינע ציוניסטען דראַהען מיט אַרויסטרעטען פון פרעזיריום אויב עס וועט צוגעלאָזען ווערען פאַרצולעזען די דעקלאַראַציע פאַר'ן קאָנגרעס.

פרעזידענט הינדענבורג, דערמאנט מיט כבוד

זיין האר דעם געווען קייזער ווילהעלם

פראג 27 (י"א). היינט זענען ביים דענקמאַל לכבוד דעם דייטשען נצחון אין יאָהר 1914 ביי פאַנענבערג אין מזרח-פּרײַסען פאַרענקומען אַ נאָנע צע רייה פייערליכקייטען. אין דער שמחה האַכען זיך בעפייליקט דער פרעזידענט הינדענבורג, היינט לער און אַ נאָנע רייה הימלערייכטישע גרויסים. פערשטעהט זיך, אז מ'האַט דערביי געהאַל-טען דערעס. דער שרשטער האַט געזעהן הימלעך און פאַלד נאָך איהם דער פרעזידענט הינדענבורג. אין דער רעדע האַט זיך דער אַלצער הינדענבורג צו. אַנערע געזאָגט: "דערמאָנענדיג זיך אין יעדע געט גרויסע טעג פון אונזער נצחון, מיין איד דער"

אכטינג עלמערן פון גענעראל טווארדא-פאנסקא

די צענטראַלע קינדער-שווי-ארגאַניזאַציע אין וואַרשאַ עפּענט אויף די קינדער-היים אויף פאַנג סקא 29 וו' 22. אויבשרייבונגען פון קינדער אין עלטער פון 4 ביז 7 יאָהר ווערען אָנגענומען אין קאָנצעלאַריע פון קינדער-היים יעדען טאָג פון 9 ביז 11 פריה און פון 3 ביז 5 נ"מ. אין קינדער-היים פערנעהמען זיך די קינדער מיט זפּילען, צייכענען, האַנד-אַרבייט, ווי אויך שרייבען, לעזען און רעכענען.

שמואל

א. ל. ב. ר. נ. ג. ר.

הארים המצויים, העברי המסור, איש הפעולות וגדל-הרוח שבה חיים לכל חי, אהרן מחלה כברה וממושכה, פרמי ימיו בעיר פריז, פיוס אי אדול ש. ז.

הלויתו למנוחת עולמים היתה יום פי וי אדול ש. ז. (28 לאוגוסט ש. ז.) בשעה 1.30 מרחוב שאוואראווא 1 קרן סרברנא ובשעה 3 מבית המהרה של בית-העלמין ברחוב אקאפאווא

השרויים באבל ופצער עמוק:

אמו, אחיו, אחיותיו, גיסיו, גיסתו ומשפחתו.

צוויי שכנות דיגע קווארטאלען

נאר וואס ס'פערדרוסט ביז גאר, איז דער אויסזעהן פון די גאסען. לעכער און לעכער, נישט קיין טראטאר און נישט קיין ברוק. רעגענט אמאל, אזוי קריכט איהר דורך קאלוזשעס און מוזט געברויכען העראישע אנשטרענגונגען, צו דערהאלטען אייער אנטהיל-עכץ אין א מעגליכען צושטאנד. און דא איז דוקא די בעווייגונג שטארק און איהר מוזט געהן ווי די כוואליע טראגט אייך. בעת היצען ווערט די נישט-גערייניגטע גאס פערוואנדעלט אין א טראפיקאלישען מיסט-קאסטען, און די עפרש'ן שטיקען אייך ביז הלש'ן. גיט צו ווי-דער צו דעם די גרויסע בעוועגונג, דעם הוי-הא און כלי'ערליי ריחות פון פארבען, בעגזין, פערד-אבפאלען וכדומה און איהר האט א בילד פון וואויננדיג-און לעבענס-בעדינגונגען אין יודישען קווארטאל. אט האט איהר ווידער א בילד, ווי זעהט אויס, אויב די מלוכה און די שטאדט-פערוואלטונג ווילען נישט. יא, פשוט: מ'ווייל נישט, ווייל וואס פא-דערט זיך דא? א סאניטארע אויפזיכט און א קליין ביסעלע מיה, ווי גרויס איז דען דער גאנצער קווארטאל, אז ס'זאלען אזוי פיל בעטרעפען די הוצאות קאן מען פערריכטען היינט דעם פלאץ פון 3 מאי, די שענקעוויש-גאס, אויפשטעלען פרישע גאסען, האט מען געקענט אויסבויען אזא גרויסען קווארטאל, מוז מען אויך האבען געלד פאר'ן וואעל, פאר דער שוהל-גאס און פאר דער פרץ-גאס. מיר פערדיגען נאך דערויף.

טאל, איהר זענט אריינגעפאלען פון א סאלאן אין א קעלער. הייזער אבגעדראפעטע, געבוויגנע, ווי בעטלער'ס, וואס שטעהען מיט געבויענע רוי-קענס און בעטען א נדבה. א דלות, א מרה-שחורה ליגט איבער אלעם. קיין ברעקעל וויסקייט, קיין צייכען פון גרינס, קומט איהר אריין אויף די הוי-פען, זעהט איהר הויפענס פלאטע, אנגעזאמעל-טער שמוץ און אנ'ארימקייט, וואס נאגט ביים הארצען. אזא בילדעל קאן אייך פערטרעטען ציעהנדיגע בראשורען, סטאטיסטישע ציפע-רען און דיאגראמען וועגען יודישער ארימ-קייט.

ווי שטארק איז דער קאנטראסט און פערשידען איז די שטימונג, וואס בעהערשט אייך דא און דארט. דארט האט איהר א רוח, א מנוחה, וואס בערוהיגט די נערווען און לייטערט דאס הארץ. דא - א הוהא, א וויר-וואר, א אונרוהיגען קאמפף איבער א פדיון פין א פאר גראשען, ווי מ'רייסט זיך אויס די לונגען, כדי צו לייזען א גלאז „א קאלטיס“ און א גוט'ס, „4 בייגעל פאר א צעהנערל“, אדער „הייסען טאטעטשאק“.

און יעצט די גאסען: קיין שטויבעלע, קיין ברעקעלע שמוץ. שעהן אויסגעפלאסטערט דער ברוק, גלייך די טראטארען. און איהר דערמאנט זיך: ווי האט אויסגעזעהן מיט א פאר יאהר צוריק? א חוץ די פאבריק און די בלאקען, וואס איז דא געווען? פעלדער און לאנקעס, מ'איז געקראכען פון א גרוב ארויס אין א גרוב אריין. דערנאך האט מען גענו-מען גראבען, נעקומען פוהרען, געברענגט שטיינער, אוועקגעפיהרט ערד, טאג-טעגליך געארבייט. איצט איז אויסגעוואקסען א קוואר-טאל, מלכות'דיגע גאסען, וואו איהר קאנט געהן און וועט אויף קיין ברעקעל נישט פער-שטויבט ווערען, וואו איהר קענט פאהרען און ס'וועט אייך קיין טרייסעל נישט טוהן. מ'האט זיך בעמיהט, מ'האט געוואלט, האט מען גע-קאנט פון א פעלד מאכען א מאדערנעם שטאדט-קווארטאל. איהר געהט און זעהט, וואס מען קען אלץ אויפטוהן, אויב א מלוכה, אויב א שטאדט-פערוואלטונג וויל. איצט קומט מיט מיר און כ'וועל אייך וויזען קווארטאל נומער צוויי. איהר דארפט נישט לאנג געהן. מ'האט אויסגעוואקסען א גאס. צוויי טריט און מ'איז דא אין יודישען קוואר-

ליגען נעבען זיך צוויי שכנות'דיגע קווארטאלען. פון אנהויב זענען זיי געוועזען אבגעטיילט דורך א מחיצה, להבדיל בין טומאה לטהר, ליכט און פינסטערניש, צוואג-ציגסטער יאהרהונדערט און טיפער מיטעלאל-טער. איצט האט שזין גאט געהאלפען, אוועק-גענומען די מחיצה, אויסגעוואקסען א גאס, און פרצ'ס מיט גארטאוויטש'ס גאסען גיבען זיך די הענד. גלייכהייט יושר און ברודער-ליכקייט. איז דער קאנטראסט נאך בולט'ער און דער וועהטאג נאך שמערצליכער.

קווארטאל נומער 1. הייזער-בלאקען. הויך, מעכטיג, שעהן און עסטעטיש. אלע היי-זער ווייס, די באלקאנען בעצירט מיט גרינס און פלומען. די פענסטער ווייס און ציכטיג, מיט פלומענטעפ בעצירט. אויף די דעכער אנטענע-דראטען. אויף די הויפען טעניס-פלעצער, גערטענדלעך, בענק צום אברוהען. געהט איהר אזוי פון הויז צו הויז און איי-ער אויג קען זיך נישט אפזעטיגען. עפעס עטעמט איהר פריי, עפעס אזוי שעהן, אזוי מחיה'דיג. ווי גוט ס'וואוינט זיך דא, ס'אר-בייט זיך דא. א גן-עדן פאר דערוואקסענע און קינדער.

אפערטישער ווינקער = אדוואקאט

פערארטיילט אויף א יאהר תפיסה

בעגאבטען אפערטיש אויף 1 יאהר תפיסה און פערארדעגט איהם אויפ'ן ארט צו ארע-סטירען.

איהם העלענא קאפערסקא פון יאסוואמב, ראדאמער פאוויאט. קאפערסקא איז בעשווינדעלט געווארען דורכ'ן „ווינקער-אדוואקאט“, וועלכער האט ביי איהר זיגענומען 180 זל. א קאנטא און פער-שפראכען צו בעפרייען איהר ארעסטירטען מאן פאר 350 זל. דערביי האט גורא פערזי-כערט דער נאיווער קאפערסקא, אז ער האט די גרעסטע פראטעקציעס אין געריכט און איז אימשאנד אלץ אויפזוהן.

א געוויסען סטאניסלאו גורא האט זיך פערגלוסט צו שפילען די ראל פון אג'ווא-קאט אין ראדאם און צו עפענען זיין קאנצע-לאריע מיט דעם „אויפנאמ'ס-צימער“ אין די „אפארטאמענטען“ פון הויז-וועכטער אין הויז נומ. 24 אויף זשעראמסקי-גאס. נאך א קורצער צייט פון זיין „אדווא-קאטישער“ טעטיגקייט, איז אריינגעפאלען אין געריכט א גאנצע רייע אנקלאגען פון פער-שידענע קליענטען, וועלכע זענען אריינגעפא-לען דורך זיינע אפערטישישע מאכינאציעס און בעשווינדעלט געווארען. די טעג איז פארגעקומען א געריכט'ס-פעהראנדלונג געגען גורא'ן לויט דער אנקלא-גע, וועלכע עס האט אריינגעטראגען געגען

דער „אינפלוסריכער אדוואקאט“ האט בלויז אין דעם ענין אנגעשריבען א ביטע אין דער קאנצעלאריע פון מלוכה-פּרעזידענט וועגען בענגעדיגען דעם ארעסטירטען קאפער-סקי און מיט דעם האט זיך אלץ געענדיגט. דאס געריכט האט פערארטיילט דעם

וואס שרייבט

די ראדאמער פוילישע פרעסע?

און נישט 27 גר. ווי מיר צאהלען איצט. באמת גערעכטע טענות.

עס 14.74 זל. בלייבט אלזא דעם מילנער 3.24 זל. ביים פרייז 20 גר. פאר א קילא מעהל דארף א קילא ברויט קאסטען 22 גר.

די צייטונג „דויען דאבר“ בעריהרט אין איהר נעכטיגען נומער די ברויט-פראגע אין ראדאם. לויט די אויסרעכנונגען, וועלכע מיר געפונען דארט און וועלכע שטאמען פון בעגליבטע קוועלען דארף א קילא ברויט קאסטען 22 גראשען און נישט 27 גר. ווי עס פאדערען די בעקערס.

גרויסע שרפה הינטער ראדאם

אראבענומענע פון פעלד תבואה. דער שאדען בעטרעפט 11 טויזענד זלאטעס.

פאריגען זונטאג איז אין פאלווארק בראניצא, אייגענטום פון טאדעאוש פשילענ-צקי אויסגעבראכען א שריפה פון וועלכער עס איז פערברענט געווארען די נאר וואס

די צייטונג גיט פאלגענדע אויסרעכנונג: די מיהלען צאהלען פאר 100 קל. קארן מיט'ן צושטעלען 11 זל. מיט 50 גר. ביי א א גע-זונטער קאלקולאציע דארף א קילא מעהל 55 פראצענטאווע קאסטען 20 גר., ווייל פון 100 קל. קארן האבען מיר 55 קילא מעהל צו 20 גר. וואס מאכט אויס 11 זל. 10 קל. מעהל צו 15 גר. וואס מאכט אויס 1.50 און 32 קל. איבערבלייבעכץ צו 7 גר. א קל. וואס מאכט אויס 2.24 זל. צוזאמען הייסט

היט אייער שמוה-זאכען!

לאזען די שטוב אהן אויפזיכט.

זונטאג 8 אווענד זענען נישט-ענטדעק-טע גנבים אריין אין דער וואוינונג פון ישראל קלעפנער (לובלינער 1) און וויסענדיג, אז די הויז-מענשען זענען נישטא אין שטוב האבען זיי אנגעהויבען זיך אומצוקוקען וואס מען קען דארט נעמען אלס „געשאנק“. די סיפיע גנבים האבען אויסגעקליבען דווקא בלויז גאלד און פיוזשטעריע נישט ריהרענדיג די שטוב-זאכען.

דער הויז בעזרעפט איבער 1000 זל טייזר האט דעם ה' קלעפנער געקאסט דאס

Pijcie śmietankę „SIGALINA“ polecona przez największe sławy lekarskie.

א עלעגאנטע ווארשאווער דאמע

און שלימזלדיגע ראדאמער גנבים

אין אויטא איז געווען א וואליזע מיט גארדעראבע, וועלכע האט געהערט צו דער אייגענטימערין פון אויטא, דער עלעגאנטער דאמע שמיראווסקא פון ווארשא. ראדאמער גנבים זעהענדיג א „שאנס“ האבען די וואליזע אין ווערט פון איבער 600 זלאטעס צוגע-גנב'עט.

די דאמע נאכ'ן טאנצען און אבאייילען זיך איז ארויס געבען א קוק צום אויטא און זיך געכאפט, אז די וואליזע פעהלט. זי האט געמאכט א געוואלד און דער אנגעקומענער פאליציאנט האט די גנבים ארעסטירט.

אינטעריגענטע יונגעלייט

קענען גוט פערדינען ביי דער אקוויזיציע פון אגאנסען פאר דעם „ראדאמער עקספרעס“ אינפארמאציעס ערטיילט די אדמיניסטראציע פ'ן „ראדאמער עקספרעס“.

קינארעפערטואר

משונה'דיג הויז — APOLLO
מאסקעס פון ד"ר פו-מאן-טשו — CZARY

אפטייק-דיזשור

היינטיגע נאכט דיזשורירט די אפטיק פאסטעצקי טראגוטטא 40

אבאנירט

דעם „ראדאמער עקספרעס“